

miva®

Ondersteunt met
vervoer en communicatie

Jaarverslag **2018**

06

Missie

12

Projecten

24

Samenwerking MIVA en Liliane Fonds

26

Studenten halen
€ 15.146,13 op voor MIVA

30

Bestuursverslag 2018

42

Samengevatte
jaarrekening 2018

INHOUD

Voorwoord	4
Missie van MIVA	6
Steun in 2018	8
Resultaten in 2018	10
Projecten	12
MIVA op reis	18
Autodrop verlengt samenwerking met MIVA	20
Steun voor lokale initiatieven Burkina Faso	22
Samenwerking MIVA en Liliane Fonds	24
Studenten halen € 15.146,13 op voor MIVA	26
Bestuursverslag 2018	30
Samengevatte jaarrekening 2018	42
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	55

Colofon

Fotografie

Daphne op den Kamp
Frédérique Castelijns
Gilles van Leeuwen
Milou Rietveld
Pauline Herder

Tekst

Christel van Rijsewijk
Daphne op den Kamp
Frédérique Castelijns
Geertje van der Beele
Pammy Briquet
Tineke Rutten
Roos van Roy

Projectmanagement

Geertje van der Beele
Roos van Roy

Drukkerij

Incido, Uden

Vormgeving

Mevrouw Lynch, Eindhoven

“Het is prachtig om als MIVA een oplossing te kunnen bieden, dankzij de giften van onze donateurs”

VOORWOORD

Een vuurdoop voor een nieuwe directeur

Het jaar 2018 was zo'n beetje halverwege toen ik op vrijdag 1 juni de eerste werkdag beleefde van mijn nieuwe baan als directeur-bestuurder. Ik viel met mijn neus in de boter want op vrijdag 1 juni vond de jaarlijkse MIVA-dag plaats. Een zaal vol met betrokken vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor MIVA. Dat geeft inspiratie! In een paar uur werden nut en noodzaak van MIVA besproken en werden twee dingen glashelder: dat in de wereld van onze pioniers zonder vervoer echt alles stil staat en dat bereikbaarheid van levensbelang is voor het slagen van kleinschalige projecten in Afrika, Azië en Latijns Amerika.

Niet heel veel later dat jaar, mocht ik tijdens een reis naar Kameroen in de praktijk ervaren dat de bereikbaarheid van pioniers die hun leven wijden aan hulp aan de allerarmsten en werken in afgelegen gebieden, geen vanzelfsprekendheid is. De (zand)weg van Bafoussam naar Bangang was door een regenbui in krap 1,5 uur tijd veranderd van een goed begaanbare route in een pad van drijfzand. Dankzij de ijzersterke Toyota (een MIVA-auto) en een uitstekende chauffeur misten we bomen en diepe greppels en kwamen we, uren later dan gepland, rond middernacht toch veilig aan bij het centrum van Sr. Clémentine Ngong en de Choose Life Generation in Bangang.

Zuster Clémentine heette ons allerhartelijkst welkom en wees ons onze kamers (voorzien van een emmer koud water voor de douche van de volgende ochtend). En waar we het in Nederland gewoon zijn om dan meteen via de telefoon of via het internet contact met het thuisfront te maken ('ja hoor, veilig aangekomen') ontbraken voor dát bericht hier de noodzakelijke voorzieningen (nauwelijks elektriciteit, geen telefoonnet en geen internet).

De MIVA-auto maakte zuster Clémentine voor óns bereikbaar maar maakt in de wereld van zuster Clémentine echt het verschil. Het verschil tussen wél of geen hulp of verzorging, tussen bij een gemeenschap horen of afgesloten zijn, tussen een revalidatieprogramma voor een gehandicapt kind of het isolement van het eigen huisje. En wat is het prachtig om als MIVA een oplossing te kunnen bieden, dankzij de giften van onze donateurs.

Steven Berdenis van Berlekom
Directeur-bestuurder

Steven Berdenis van Berlekom

Directeur-bestuurder

Missie van MIVA

In veel landen zijn basisvoorzieningen als gezondheidszorg en onderwijs onbereikbaar voor de meest kwetsbaren. Gelukkig zijn er lokale mensen die het als hun bestemming zien anderen te helpen. MIVA ziet het als haar missie om deze mensen te steunen met onmisbare vervoers- en communicatiemiddelen.

MIVA gelooft in mensen die zich inzetten om anderen te helpen

Daarom ondersteunt MIVA bijna 85 jaren lokale pioniers in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Zij helpen mensen in afgelegen gebieden voor wie medische zorg, onderwijs en andere basisvoorzieningen te ver weg zijn. Het zijn de kwetsbaren, vooral kinderen met een handicap, die hiervan het meest te lijden hebben. Gelukkig zijn er mensen die het als hun roeping zien deze kwetsbare mensen te helpen, hoe moeilijk de weg ook is om hun te bereiken.

Door de jarenlange ervaring en het opgebouwde netwerk kan MIVA de pioniers voorzien van het juiste vervoers- of communicatiemiddel. Zo vergroot MIVA hun bereik, waardoor zij in staat zijn om meer mensen te helpen. Juist op die plekken waar de hulp het hardst nodig is en levens kan redden.

“MIVA ondersteunt met onmisbare vervoers- en communicatiemiddelen.”

Steun in 2018

In 2018 haalde MIVA in totaal € 2.104.220,- op. Wij zijn heel blij met onze trouwe achterban. Dankzij onze donateurs, parochies, congregaties en vermogensfondsen en een aantal nieuwe partners hebben we mooie initiatieven kunnen opzetten.

FONDSWerving MIVA IN NEDERLAND

Initiatieven met een bestemming

In 2018 zijn er veel mooie en succesvolle initiatieven opgestart door organisaties die zich betrokken voelen bij MIVA. Zij helpen onze pioniers hun bestemming te bereiken.

BOOKING.COM

MIVA is in 2018 een mooie samenwerking aangegaan met Booking.com, de bekende website voor het boeken van een hotelkamer of appartement. Van elke boeking via de link www.booking.com/steunmiva doneert Booking.com 7% van het totaalbedrag aan MIVA. Deze donatie is voor de klant van Booking.com dus gratis. Zo brengt het boeken van een vakantiebestemming de bestemming van een MIVA-pionier binnen bereik.

€ 12.648,66

HAPPIETARIA TILBURG

Een groep studenten besloot MIVA te helpen en zette het pop-uprestaurant Happietaria in Tilburg op. In twee weken tijd ontvingen de studenten 550 gasten en haalden zij €12.648,66 op. Een geheel belangeloos initiatief, speciaal om MIVA-pionier Matia uit Oeganda te ondersteunen. Matia is met zijn gemeenschap een coöperatie van imkerijen gestart om aan de armoede te ontsnappen. Hij helpt de mensen om zelf een bijenhouderij op te zetten. Met een pick-uptruck kan hij voorlichting gaan geven en honing naar de markt brengen.

€ 102.549,-

KERKCOLLECTE

Op 25 en 26 augustus vond de jaarlijkse MIVA-collecte plaats in katholieke kerken. In totaal ontving MIVA 677 giften met een totaalbedrag van € 102.549,-. Dit jaar stond de bestemming van Tawanda centraal. Tawanda werkt voor een ziekenhuis diep in het binnenland van Zimbabwe. Samen met zijn team spoort hij kinderen en jongeren met een beperking op en geeft aan hen vervolgens de juiste zorg.

€ 367.451,-

VERMOGENSFONDSEN

MIVA ontvangt gelden van vermogensfondsen en stichtingen. Door gelabelde financiering worden zo diverse projecten ondersteund. In 2018 ontving MIVA € 367.451,- via deze partijen.

STICHTING WEESHUIS DER DOOPSGEZINDEN

De Stichting Weeshuis der Doopsgezinden heeft met € 8.471,- een four-wheel drive gefinancierd voor de Kottayam Social Service Society in India. Deze organisatie zet zich in voor de meest kwetsbaren in de samenleving. De auto biedt kinderen met een handicap toegang tot medische ondersteuning die zij anders niet zullen krijgen. Dit geeft hun de kans om een waardig bestaan op te bouwen.

€ 8.471,-

€ 739.388,-

NALATENSCHAPPEN

Nalatenschappen zijn een belangrijke bron van inkomsten voor MIVA. In 2018 mocht MIVA 32 erfenissen en legaten ontvangen met een totaalbedrag van € 739.388,-.

Resultaten in 2018

Middelen					
Afrika	19	3	22	-	59
Azië	11	9	3	1	38
Latijns-Amerika	2	3	7	-	106
Totaal	32	15	32	1	203*

*laptop/computers/camera/geluidssysteem

Projecten

MIVA steunt lokale en kleine organisaties in Afrika, Azie en Latijns-Amerika met transport en communicatiemiddelen. Drijvende kracht achter deze organisaties zijn mensen met hart voor hun gemeenschap. Op de volgende pagina's stellen wij er een aantal aan u voor.

Vrouwen op eigen benen

VOLTOOID PROJECT

Vrouwen in Zimbabwe zijn vaak helemaal afhankelijk van hun familie of van hun man. Gedwongen (kind)-huwelijken komen er veel voor. Women's Advocacy Project (WAP) behartigt de belangen van deze vrouwen. Constance werkt voor deze organisatie. Zij helpt vrouwen een eigen bedrijfje op te zetten. Zo verdienen ze een eigen inkomen en zijn zij onafhankelijk.

Eigen kippenhouderij

Vorig jaar hielp Constance veertig vrouwen, vooral weduwen en alleenstaande moeders, om een kippenhouderij op te starten. Dit eigen bedrijfje maakt de vrouwen weer zelfstandig. Ze kunnen daarmee niet alleen in de levensbehoeften van hun gezin voorzien, maar ook een eigen inkomen verdienen. Dit jaar wil Constance nog tachtig vrouwen helpen. Met kippen, maar ook met groente- en fruittuinen.

Kilometers maken dankzij Autodrop

Autodrop is enthousiast over de projecten die MIVA steunt en heeft een auto gefinancierd voor pionier Constance. Er is nauwelijks openbaar vervoer in Zimbabwe. Een auto is onmisbaar om de meisjes en vrouwen te bereiken. Dankzij Autodrop kan Constance nu kilometers maken.

Constance

- Vrouwenrechten
- Zimbabwe
- Auto

Ambulanceboot redt levens

VOLTOOID PROJECT

Bijenproject zorgt voor zelfredzaamheid

VOLTOOID PROJECT

Mohon

- Gezondheidszorg
- Bangladesh
- Boot

De armoede in Bangladesh is groot, vooral onder de bewoners van de mangrovebossen. In dit gebied leeft ook de bedreigde Bengaalse tijger. Door de stijgende waterspiegel wordt zijn leefgebied steeds kleiner. Dit leidt tot confrontaties tussen mens en tijger. In deze bijzondere omstandigheden doet Mohon zijn werk.

Gratis spreekuur voor 3.500 families

Voor de mensen in dit gebied was er geen medische zorg. Daarom hielp MIVA Mohon met de financiering van een ambulanceboot. Daarmee kan hij snel hulp bieden aan slachtoffers van tijgers of krokodillen. Mohon heeft nu veertien medische kampen opgericht. Daar houdt hij één keer per maand een gratis spreekuur. Ruim vijfhonderd families hebben nu toegang tot gezondheidszorg.

Voorlichting over tijgers

Tijdens de spreekuren geeft Mohon ook voorlichting over de Bengaalse tijgers. Hij legt de mensen uit dat deze dieren bedreigd zijn en beschermd moeten worden. En hij vertelt hoe zij het beste kunnen samenleven. Met succes! De mensen zien de tijgers nu niet meer als vijand en respecteren hun leefgebied.

In Oeganda leeft 37% van de mensen onder de armoedegrens. Landbouw is voor velen de belangrijkste manier om aan voedsel te komen. Maar omdat veel grond in Oeganda ongeschikt is, lukt het niet om geld te verdienen met landbouw. Gelukkig zijn er mensen zoals Matia. Hij ziet het als zijn bestemming om de armsten te helpen aan een eigen inkomen.

Krachten bundelen

Matia is met zijn gemeenschap een coöperatie van imkerijen gestart om aan de armoede te ontsnappen.

Hij helpt de mensen om zelf een bijenhouderij op te zetten. Hij geeft aan hen basismaterialen, zodat ze zelf aan de slag kunnen. Er is niet veel grond nodig om bijen te kunnen houden, maar wel kennis. Ook daarmee helpt Matia de imkers. Hij werkt samen met Europese imkerijen. Met de kennis die hij daardoor opdoet, kan hij de mensen in Oeganda opleiden tot imker.

Ontsnappen uit de armoede

Het is Matia gelukt om veel mensen te helpen aan een klein inkomen. In drie jaar zijn er honderdvijftig bijenkasten bijgekomen. Van MIVA kreeg Matia een pick-uptruck. Met deze pick-up kan Matia alle imkers regelmatig bezoeken en advies geven. Zij zijn vaak gevestigd op het moeilijk begaanbare platteland. Met de truck wordt ook de honing van de imkers naar de markt in de grote stad gebracht, zodat ze die daar kunnen verkopen.

Matia

- Hulp aan armen
- Oeganda
- Auto

Gelijke kansen voor jonge meisjes

VOLTOOID PROJECT

Deuren openen voor vrouwen in India

VOLTOOID PROJECT

Josephat

- Gelijke rechten
- Kenia
- Auto

In Kenia is het niet vanzelfsprekend dat een meisje naar school gaat als ze ongesteld is. Josephat, zelf vader van een dochter, vertelt: “Als je zo vaak schooldagen mist, raak je achter in de lesstof. De kans dat deze meisjes vroegtijdig stoppen met school wordt dan groter.”

Eén keer per maand buitengesloten
Meisjes die menstrueren horen vaak dat ze vies zijn. Ze worden een paar dagen buitengesloten en mogen niet naar school. Maandverband is er vaak niet. In arme gezinnen wordt dat als een luxe gezien.

Maandverband en voorlichting
Josephat ziet het als zijn bestemming om deze meisjes dezelfde kansen te geven als de jongens. Met zijn team steunt hij maandelijks vijftienhonderd meiden. Hij zorgt voor maandverband, zodat de meisjes wel gewoon naar school kunnen. Daarnaast geeft de organisatie van Josephat voorlichting. Ook Cecilia (15) heeft deze voorlichting gekregen: “Ik heb hierdoor geleerd dat ik van mezelf mag houden en dat maandelijks menstrueren gezond is. Later wil ik ook voor deze organisatie werken en andere meisjes inspireren.”

Meer meisjes geholpen
Op het platteland is maandverband nog schaarser. Josephat kreeg van MIVA een pick-uptruck. Met deze truck kan MIVA meisjes in een nog groter gebied helpen.

In India worden vrouwen in dorpen op het platteland nog altijd achtergesteld ten opzichte van mannen. Veel van de vrouwen komen überhaupt niet buitenshuis. Maria ziet het als haar bestemming om hier verandering in te brengen: “Ik wil deuren voor vrouwen openen.” Dat doet zij door het opzetten van vrouwengroepen. Met succes.

Vrouwengroepen helpen elkaar
Iedereen in de groep legt elke maand een klein bedrag in. Daarvan sparen de vrouwen om elkaar te helpen. Zo heeft een groep voor een van de

vrouwen twee geitjes gekocht. Van het geld dat de vrouw verdient door de verkoop van melk en kaas betaalt ze de groep de prijs van de geitjes terug. En ze legt nu ook wat extra geld in. Zo kan een andere vrouw uit de groep ook geholpen worden.

Al veel bereikt
In de afgelopen jaren hebben de vrouwen al veel bereikt: kinderen gaan naar school, de vrouwen leren elkaar vaardigheden om om een inkomen te genereren, er is een openbaar toilet gebouwd en de vrouwen hebben straten aangelegd. Zoals ze zelf zeggen: “Als een man het kan, dan kunnen wij het ook!”

Auto verenigt vrouwen
Maria kan de dichtstbijzijnde dorpen met haar scooter bereiken, maar de ver weg gelegen dorpen niet. MIVA gaf de organisatie waarbij Maria is aangesloten een auto. Zo kunnen zij ook de vrouwen in de meer afgelegen dorpen verenigen.

Maria

- Vrouwenrechten
- India
- Auto

MIVA op reis

MIVA-medewerkers Daphne op den Kamp, Milou Rietveld en cameraman Gilles van Leeuwen gingen op werkreis naar Kameroen. Doel: zo veel mogelijk projecten bezoeken en monitoren en film- en fotomateriaal verzamelen. In een week tijd bezochten zij via onbegaanbare wegen vele pioniers die zich groothartig en moedig voor anderen inzetten.

Lokale bevolking poseert voor de camera.

Na een bezoek is het afscheid soms hartverwarmend.

Het Boufassam Baptist ziekenhuis in Kameroen.

MIVA-medewerker Daphne onder de indruk van veldwerker Sonja.

MIVA-medewerkers Milou en Daphne in gesprek met de directeur van het Etoug-Ebe Baptist ziekenhuis.

Zuster Clementine vangt weesmeisjes op en geeft hun les.

Cameraman Gilles in actie.

De meisjes krijgen praktisch onderwijs. Ze leren bijvoorbeeld hoe ze kleding kunnen maken.

Het MIVA-team en het personeel van het ziekenhuis.

Bijzondere ontmoetingen ...

De weg ernaartoe is vaak onbegaanbaar.

Milou, Daphne en MIVA-directeur Steven van Berlekom onderweg naar een projectlocatie.

Autodrop verlengt samenwerking met MIVA

Autodrop is enthousiast over de projecten die MIVA steunt. Het familiebedrijf is ooit zelf als pionier begonnen en heeft natuurlijk onmiskenbaar iets met auto's. Daarom heeft Autodrop besloten deze samenwerking voort te zetten.

Steun voor Kamima

In 2018 financierde Autodrop al een auto voor pionier Constance in Zimbabwe. Constance werkt voor WAP (Women's Advocacy Project), een organisatie die de belangen van vrouwen behartigt in Zimbabwe.

Ook in 2019 zal Autodrop een project steunen: Kamima in Zambia heeft een auto nodig om aan nog meer kwetsbare families ondersteuning te kunnen bieden. Hij zet bewustmakingscampagnes op, geeft trainingen en biedt zo mensen weer een toekomstperspectief.

Samen kilometers maken

Fans van Autodrop kunnen er niet omheen: Autodrop steunt MIVA. Op alle Autodrop-verpakkingen is te lezen dat Autodrop pioniers helpt om kilometers te maken. En dat op een heel bijzondere plek die niet te missen is. Zo worden de snoepliefhebbers bij elk Autodropje aan MIVA herinnerd!

AUTODROP OVER HUN STEUN AAN MIVA

“Voor Concorp, de overkoepelende organisatie, en de familie voelt deze samenwerking heel logisch. We houden simpelweg van autootjes en we voelen ons verbonden met pioniers. Ook wij zijn drie generaties terug begonnen als pionier. Maar we zijn vooral heel erg onder de indruk van het werk dat MIVA verricht in gebieden waar je bijna niet kunt komen. Daar geven we graag nog langer onze steun aan.”

Ilse Ebbens van Autodrop

PATER BALEMANS FONDS

Steun voor lokale initiatieven Burkina Faso

Het Pater Balemans Fonds (voorheen Stichting Balemans) is eind jaren 60 opgericht door familie en vrienden van Pater Frans Balemans. Hij leefde jarenlang in Burkina Faso en zette zich in voor de vele mensen die in grote armoede moesten leven door de aanhoudende droogte in het land. Sinds zijn dood in 2012 zet de lokale bevolking zijn belangrijke werk voort. Het Pater Balemans Fonds steunt deze lokale initiatieven.

Het fonds richt zich op verbetering van de leefomstandigheden op vijf terreinen: strijd tegen verwoestijning, voedselzekerheid en basisbehoeften, hulp aan vrouwen en meisjes, medische hulp en pastoraal werk. Sinds 13 november 2017 is het Pater Balemans Fonds een bestemmingsfonds van MIVA. MIVA draagt zorg voor een verantwoorde besteding in Burkina Faso.

Gesteunde projecten in 2018

In 2018 hebben veel organisaties in Burkina Faso steun ontvangen uit het Pater Balemans Fonds. Een selectie hiervan:

OCADES

Organisation Catholique Pour le Développement et la Solidarité (OCADES) is een katholieke NGO die in 1998 door de bisschoppelijke conferentie werd opgericht. Alle OCADES-organisaties werken vanuit dezelfde algemene visie: het creëren van een solidaire gemeenschap van mensen in een rechtvaardige en vredige wereld zonder honger. Iedere afdeling van OCADES heeft haar eigen speerpunten, zoals gezondheidszorg, onderwijs, economische en sociale zelfredzaamheid, water en hygiëne en het verminderen van het risico op rampen. OCADES steunt kinderen, jongeren, vrouwen en ouderen, studenten, mensen met een handicap, vluchtelingen, inheemse groepen en gemeenschapsorganisaties.

ABIPA

ABIPA staat voor l'Association Burkinabe pour l'Intégration des Personnes Albinos. Deze organisatie zet zich als enige organisatie in Burkina Faso in voor kinderen met albinisme. ABIPA werd in 1999 opgericht door Sanon Fabéré. Hij wilde niet dat andere mensen met albinisme hetzelfde zouden moeten doormaken als hij.

Fondation Le Tisserin

De Stichting Le Tisserin vindt dat iedereen de kans moet krijgen om deel te nemen en bij te dragen aan de samenleving. Le Tisserin beschermt en ondersteunt kwetsbare kinderen, jongeren en vrouwen met onderwijs, gezondheidszorg, zelfredzaamheid en in het sociale domein.

Handicap Solidaire Burkina

Handicap Solidaire Burkina (HSB) wil dat mensen met een handicap volwaardig deelnemen aan de samenleving. Dat zij actief kunnen werken aan hun sociaal-economische, culturele en politieke ontwikkeling. HSB is actief op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en in het sociale domein.

Eén van de ondersteunde kinderen is Prisca, een meisje van tien met een verstandelijke beperking en hemiplegie (halfzijdige verlamming). Haar moeder zag een documentaire over Handicap Solidaire Burkina en vroeg hulp voor haar dochter. Met medicatie, onderwijs en begeleiding kan Prisca intussen redelijk voor zichzelf zorgen en gaat ze naar school. Haar moeder werd geholpen met een microkrediet.

Institut SAB : Famille des Sœurs de l'Annonciation de Bobo-Dioulasso

De religieuze, niet-gouvernementele organisatie SAB (opgericht in 1948) wil de menselijke waardigheid in alle mogelijke opzichten bevorderen. De congregatie steunt vanuit drie regio's in Burkina Faso kwetsbare kinderen en jongeren en hun families, scholen, centra voor gezondheidszorg, centra voor vakopleidingen en diverse autoriteiten. Sinds 2004 kreeg de organisatie voor meer dan 1.100 kinderen een bijdrage.

Een van de kinderen die door SAB werd ondersteund is Romaric. Een jongen met gehoorproblemen die via SAB toegang kreeg tot onderwijs. Ook leerde hij stoelen te maken.

SAMENWERKING MIVA EN LILIANE FONDS

Hoop voor kinderen

Geef een kind met een beperking de juiste steun en het kan heel veel bereiken. André Kamga uit Kameroen is het levende bewijs. Als kind werd hij geholpen door het Liliane Fonds. Nu brengt hij zelf hoop voor kinderen, dankzij de auto die hij van MIVA kreeg.

Het leven in Kameroen is niet gemakkelijk. Het is er onrustig door de burgeroorlog. De infrastructuur is er slecht, wegen zijn niet of nauwelijks begaanbaar. Toch zijn er mensen die zich ondanks de moeilijkheden blijven inzetten voor hun medemens.

Eigen ervaring als drive

Een van die mensen is André Kamga, 35 jaar. Hij is program officer bij Cameroon Baptist Convention Health Services, een strategische partnerorganisatie van het Liliane Fonds en MIVA. Zijn beperking weerhoudt hem er niet van om ook anderen hoop te geven. Zijn drive? Dat is zijn eigen ervaring. Als kind werd hij zelf geholpen door het Liliane Fonds. "Ik ben het levende bewijs van wat het Liliane Fonds doet in Kameroen: hoop geven aan kinderen. Ik heb zelf ervaren wat de impact van dit programma op het leven van mensen is."

Overtuigd

André doet zijn werk met passie. In zijn auto van MIVA rijdt hij veilig naar de plekken waar de mensen zijn hulp nodig hebben. Als hij uitstapt met zijn krukken, zijn de mensen onder de indruk. Zij zien dat dit programma werkt. Ook met een beperking kun je zelf je bestemming bereiken.

Blij met samenwerking

André is enorm blij met de samenwerking tussen MIVA en het Liliane Fonds: "Het Liliane Fonds werkt met mensen die elke dag direct contact hebben met de mensen in de gemeenschap. Heel praktisch dus. Dat is ook wat MIVA doet, concrete hulp geven aan de basis. Dat we nu ook steun van MIVA krijgen is fantastisch.

De storm is over

Dankzij de samenwerking kan André de mensen die zijn hulp nodig hebben bereiken. Nu kan hij elke dag in het veld zijn, belangrijke bijeenkomsten bijwonen en zich verplaatsen zonder te denken: Hoe moet ik terug? Wat als ik van de motor val? "De storm is over! Deze samenwerking is perfect en ik hoop dat deze nog gaat groeien."

**“Ik heb zelf ervaren
wat de impact van dit
programma op het leven
van mensen is.”**

André Kamga uit Kameroen
ontving van MIVA een auto

Studenten halen € 15.146,13 op voor MIVA

In november 2018 haalden 55 communicatiestudenten van Hogeschool Leiden € 15.146,13 op voor MIVA. In tien weken organiseerden de tweedejaarsstudenten zeven fondsenwervende evenementen. Met dit mooie bedrag kan MIVA een auto geven aan pionier Albert uit Zimbabwe. Daarmee kan hij kinderen met een lichamelijke beperking in afgelegen gebieden bereiken en zorgen dat ook zij weer naar school gaan.

Aftrap op MIVA-kantoor

Op 3 september 2018 vond de aftrap plaats op het kantoor van MIVA. Na een leerzame ochtend met presentaties over MIVA en het werk van Albert, gingen de studenten meteen goed van start. In groepen van acht richtten zij een eigen evenementenbureau op. Ze bedachten een concept voor een fondsenwervende activiteit en kregen tien weken de tijd om dat op te zetten. Dat leverde zeven originele en succesvolle evenementen op.

“Sinds een jaar of zes organiseren onze tweedejaarsstudenten evenementen voor MIVA”, vertelt docente Arwen Gerrits. “Dat betekent dat ze een evenement bedenken, organiseren, uitvoeren en ook evalueren. Alles regelen ze zelf, van sponsorwerving tot het bereiken van de media. Het is mooi om te zien hoe ze zo zelfstandig leren in de praktijk.”

Zeven evenementen voor MIVA

In november 2018 konden de studenten laten zien waar ze zo hard aan hadden gewerkt. De activiteiten vonden plaats in de omgeving van Leiden. Een ervan was Make a

Move for MIVA. Een middag met een loterij en verschillende workshops. Studente Imme: “We zijn er wekenlang mee bezig geweest. Het is supervet om dit te mogen neerzetten! Je leert veel van het uitvoeren van een evenement, meer dan van het lezen van de theorie. Het is mooi om iets te kunnen bijdragen. Mensen willen graag helpen, dat merken we.”

“Het is mooi om iets te kunnen bijdragen. Mensen willen graag helpen, dat merken we.”

“Hier in Nederland hebben wij zo veel vervoermiddelen om mee naar school te gaan. De kinderen in Zimbabwe hebben dit niet.”

Ook de Zimbabwe Experience Brunchshow was een succes. “Het is een middag in het teken van MIVA. Er is livemuziek, een escaperoom en natuurlijk een heerlijke brunch”, vertelt studente Eliza. Groepsgeenoot Quindlenne vult aan: “Hier in Nederland hebben wij zo veel vervoermiddelen om mee naar school te gaan. De kinderen in Zimbabwe hebben dit niet. Vaak mogen ze het huis niet eens uit, uit schaamte voor hun handicap. Het contrast is zo groot. We moeten iets doen.” De studenten hebben zich volop ingezet, en dat was te zien. Alle stoelen in de zaal waren gevuld. Met een trotse blik vertelt Quindlenne: “Het is echt mooi om het resultaat te zien, zeker omdat we dit helemaal zelf hebben georganiseerd.”

Ook Van A naar Babwe, Trucks for Truck, Kutakura, Zimbabbel en Mutambo for Charity waren succesvol. Samen haalden de 55 tweedejaarsstudenten € 15.146,13 op voor MIVA. Een fantastisch bedrag! Met dit bedrag kan MIVA Albert ondersteunen met een auto. Zo kan hij ook de ouders en kinderen in afgelegen en moeilijk begaanbare gebieden bereiken. Op 19 november nam MIVA de cheque in ontvangst. Albert bedankte de studenten persoonlijk met een filmpje vanuit Zimbabwe.

“Albert kan straks niet alleen door onze, maar ook door uw hulp de kinderen met een beperking helpen. Door voorzieningen bij de scholen te brengen en voorlichting aan ouders te geven, is ons verleden niet meer hun heden, maar werken we samen aan dezelfde toekomst. Een paar weken geleden koos u ervoor om naar ons evenement te komen. Toen u deze keuze maakte en het kaartje kocht, was uw eerste bijdrage om Albert te helpen een feit.”

Een stukje uit de Zimbabwe Experience openingspeech van Maud Lammers (22), studente aan Hogeschool Leiden.

Een auto voor Albert

Het doel van de evenementen is het werven van geld voor een auto voor Albert. Hij is sociaal werker in Motobo, Zimbabwe. In Zimbabwe komt het vaak voor, dat kinderen met een handicap niet naar school gaan. Albert strijdt voor de acceptatie van kinderen en jongeren met een beperking, bijvoorbeeld door het geven van voorlichting. Ook helpt hij de jongeren na hun schooltijd een inkomen te genereren.

De kinderen die Albert helpt, komen uit moeilijk bereikbare gebieden in de armste regio van het land. Albert: “Voor kinderen met een lichamelijke beperking is het een uitdaging om hun school te bereiken.”

Bestuursverslag 2018

1. Naam, rechtsvorm en vestigingsplaats

Stichting Missie Verkeersmiddelen Actie (MIVA), opgericht op 23 oktober 1935, is statutair gevestigd in Amsterdam en houdt kantoor in 's-Hertogenbosch.

2. Bestuursstructuur

In 2018 is MIVA overgegaan van een Toezichthoudend Bestuursmodel naar het Raad van Toezichts-Bestuursmodel. Deze wijziging in het bestuursmodel stond reeds opgenomen in de eind 2017 nieuw opgestelde statuten. De nieuwe statuten zijn op 9 oktober 2018 goedgekeurd door de Nederlandse Bisschoppenconferentie, waarna per 19 december 2018 een Raad van Toezicht is benoemd.

'Bestuur en uitvoering' zijn in beide modellen gescheiden van 'toezicht'. De directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht¹ hebben verschillende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

- De directeur-bestuurder zet de koers van MIVA uit, verwerft, beheert en besteedt de benodigde middelen en zorgt dat de organisatie adequaat functioneert.
- De Raad van Toezicht geeft advies en houdt vooraf én achteraf toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder, het functioneren van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken bij MIVA.

Governance

De verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden is vastgelegd in de statuten en nader uitgewerkt in het Reglement van de Raad van Toezicht en het Directiereglement. De samenwerking tussen de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht krijgt daarnaast vorm in de praktijk, waarbij vanuit transparantie en wederzijds vertrouwen (kritisch) invulling wordt gegeven aan het besturen van de organisatie, het afleggen van verantwoording hierover en het houden van toezicht hierop.

Vanaf 2018 vormen MIVA en Stichting Liliane Fonds een personele unie: de directeur-bestuurder en afdelingsmanagers van het Liliane Fonds vervullen hun functie ook voor MIVA. De Raden van Toezicht van beide organisaties bestaan uit dezelfde voorzitter en leden.

¹ De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht werden tot december 2018 verricht door het Bestuur.

3. Doelstelling

De stichting heeft tot doel rooms-katholieke Missionerenden in de meest uitgebreide zin van het woord bij het verkeer en vervoer in hun arbeidsgebied te helpen, met name door het beschikbaar stellen van verkeersmiddelen of door financiële steun bij de aanschaf en/of het onderhoud daarvan.

4. Activiteiten

MIVA verwezenlijkt haar doelstelling onder meer door:

1. het werven van (particuliere) donateurs en van donoren (bedrijfsleven, stichtingen, institutionele fondsenverstrekkers en anderszins);
2. het verstrekken van voorlichting over de projecten en programma's die de stichting ondersteunt en over de landen waar ze worden uitgevoerd;
3. een jaarlijkse collectie in de parochies in Nederland;
4. de inzet van alle overige wettelijke middelen die bevorderlijk zijn voor het doel van de stichting.

5. Maatschappelijk belang

MIVA ondersteunt met transport en communicatiemiddelen projecten voor extra kwetsbare groepen in de armste gebieden van de wereld. Hierdoor draagt MIVA bij aan eerlijke(re) kansen voor degenen die deel uitmaken van deze groepen en aan hun inclusie - hun volledige opname - in hun gemeenschappen en in de samenleving. MIVA ondersteunt kleinschalige organisaties aan de basis ('grass-roots'organisaties), met een focus op onderwijs en gezondheidszorg. Het hoofddoel is om hulp bereikbaar te maken.

Met haar werk draagt MIVA aantoonbaar bij aan de verwezenlijking van de Sustainable Development Goals, de VN-werelddoelen voor de periode 2016-2030 met als belangrijkste uitgangspunt Leave No One Behind.

6. CBF erkenning

Stichting MIVA kreeg in 1997 het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Per 1 januari 2016 is het CBF-Keurmerk vervangen door de CBF-erkenningsregeling met aanvullende criteria voor impact en doelrealisatie. MIVA voldoet aan de normen voor CBF-Erkenning. Dit geldt ook voor het Liliane Fonds waarmee MIVA nauw samenwerkt.

7. ANBI

Stichting MIVA is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit houdt in dat de instelling geen schenkings- en/of successierecht hoeft te betalen over giften, legaten of erfstellingen.

Gevers aan een ANBI mogen hun gift voor inkomstenbelasting aftrekken van hun inkomsten.

8. Integriteit

Alle medewerkers van MIVA ondertekenen een gedragscode. Deze gedragscode beschrijft wat acceptabel en onacceptabel gedrag is voor medewerkers van MIVA. De gedragscode bevat onder andere paragrafen over machtsmisbruik, fraude en corruptie en ongewenst gedrag. In de loop van 2018 hebben alle medewerkers deelgenomen aan bijeenkomsten waarin de gedragscode besproken werd en waarin aan de hand van een aantal realistische scenario's gediscussieerd is over wat in welke situatie de juiste handelwijze is. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de medewerkers ook geïnformeerd over de manier waarop ongewenst gedrag of een integriteitsschending gemeld kan worden.

MIVA heeft een klachtencommissie voor ongewenst gedrag. Deze heeft in 2018 geen klachten ontvangen. In 2018 is een nieuwe externe vertrouwenspersoon benoemd. Via de externe vertrouwenspersoon kan ook een melding conform de Klokkeluidersregeling gedaan worden. Hier is in 2018 geen gebruik van gemaakt.

9. Communicatie en Fondsenwerving

Communicatie met belanghebbenden

Interne communicatie

De medewerkers werden ook in 2018 geïnformeerd over nieuwe plannen, resultaten en ontwikkelingen. Dit gebeurde onder meer via bijeenkomsten, het intranet en met een tv-krant. In de bijeenkomsten, maar ook daarbuiten, kunnen medewerkers hun mening vrijuit kenbaar maken.

Externe communicatie

Donateurs werden in 2018 geïnformeerd via de MIVA-nieuwsbrief die zij per post ontvangen. Hiernaast zijn belangstellenden op de hoogte gehouden door de e-mailniewsbrief en via online kanalen als Facebook en LinkedIn, vaak in combinatie met een donatievraag. Vermogensfondsen en andere grotere financiers benadert MIVA persoonlijk met projectvoorstellen op maat en verantwoordingen.

Tijdens de MIVA-inspiratiedag van 1 juni 2018 verzorgde Bisschop Gerard de Korte een lezing over 'katholiek sociaal denken'. Ruim zeventig MOV (Missie Ontwikkeling Vrede) vrijwilligers en relaties van MIVA waren die dag aanwezig.

10. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

MIVA hecht aan duurzame bedrijfsvoering. Dit betekent dat we bij de uitvoering van ons werk rekening houden met de gevolgen ervan, in sociaal-economisch opzicht en voor het milieu. MIVA brengt verschillende aspecten van MVO in praktijk:

Milieu

- Ons papier en drukwerk is zo veel mogelijk FSC-gecertificeerd.
- We werken zo veel mogelijk digitaal.
- MIVA compenseert de uitstoot van CO2 die de vlieguren die we maken voor werkbezoeken veroorzaken.
- In en rond om ons kantoorpand kiezen we voor duurzame oplossingen. Zo hebben we energiebesparende verlichting, werken we vooral met milieuvriendelijke materialen en stimuleren we recycling.
- We stimuleren medewerkers gebruik te maken van openbaar vervoer.

Mensen

- MIVA hecht veel belang aan diversiteit op de werkvloer.
- Daarnaast werken we graag samen met sociale ondernemingen.
- MIVA heeft vastgelegd dat de stichting niet wil samenwerken met bedrijven of organisaties die in verband gebracht kunnen worden met praktijken als kinderarbeid of andere vormen van uitbuiting, milieuvervuiling, wapenhandel of dierenmishandeling.

Financieel beheer

Bij financieel beheer hechten we veel belang aan mens-, milieu- en diervriendelijke criteria. Als het, bijvoorbeeld vanwege risicospreiding, niet mogelijk is om te handelen in overeenstemming met alle normen voor het welzijn van mensen, dieren en milieu, dan spreken we een bank nadrukkelijk aan op handelwijzen die niet (geheel) voldoen aan de criteria.

11. Samenstelling Directie MIVA

Tot 1 juni 2018 was directeur-bestuurder:

de heer C.J. (Kees) van den Broek

- tevens directeur-bestuurder Liliane Fonds
- Nevenfuncties (tot 1 juni 2018):
- voorzitter van de Stichting Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD)
- Lid van het bestuur van Partos (branchevereniging voor ontwikkelingssamenwerking)

Kees van den Broek

(Foto: John van Hamond)

en per 1 juni 2018 is directeur-bestuurder:

de heer S.H. (Steven) Berdenis van Berlekom

- tevens directeur-bestuurder Liliane Fonds
- Nevenfuncties (per 1 juni 2018):
- Lid van het bestuur van de Stichting Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD)
- Lid van het bestuur van de Stichting Community Based Rehabilitation (CBR), GlobalNetworkFoundation
- Senior Expert bij PUM Netherlands Senior Experts
- Docent van de cursus 'Meer dan Medisch, leiderschapslessen voor revalidatieartsen'
- Lid van het bestuur van de Stichting Rotterdams Kinderrevalidatie Fonds Adriaanstichting

Steven Berdenis van Berlekom

12. Directieverslag

Ook in 2018 heeft de directeur-bestuurder in samenwerking met het managementteam zich ingezet om zo goed mogelijk invulling te geven aan de missie van MIVA met de focus op 'transport en communicatie'.

Strategische ontwikkelingen

MIVA heeft een historie van het ondersteunen van missionerende in de breedste zin van het woord. Heden ten dage ondersteunt MIVA lokale helden/pioniers vooral met vervoer en communicatiemiddelen, met als doel de bereikbaarheid van inclusieve hulp te bevorderen.

In 2018 is er een positioneringstraject opgezet. Doel hiervan was om de buitenwacht duidelijker te maken waar MIVA voor staat en welke interventies MIVA doet. Dit teneinde meer bekendheid te geven aan het werkveld van MIVA.

Daarnaast is er een traject opgestart om de interventies verder door te ontwikkelen. De component communicatie heeft hierin een cruciale rol. Er wordt gezocht naar innovatieve manieren om pioniers te ondersteunen in hun werk.

Ook is in 2018 de samenwerking met Liliane Fonds en het netwerk van strategische partners verder geïnventariseerd.

Samenwerking MIVA en Liliane Fonds

Vanaf 2018 is er een formalisering van de al in 2015 ingezette samenwerking met het Liliane Fonds. Er is een nieuwe bestuurlijke structuur voor de Stichtingen MIVA en Liliane Fonds: de personele unie met dezelfde directeur-bestuurder voor beide organisaties. Binnen de personele unie met het Liliane Fonds blijft MIVA een aparte stichting en een onderscheiden merk. De organisaties hebben een gezamenlijke agenda en zetten zich in voor gemarginaliseerde groepen op de armste plekken van de wereld. Binnen deze agenda ondersteunt en versterkt MIVA met transport- en communicatiemiddelen. Door vanuit een verschillende invalshoek te werken aan hetzelfde doel, vullen MIVA en het Liliane Fonds elkaar aan en versterken ze elkaar. De samenwerking met het Liliane Fonds levert ook een kostenbesparing voor MIVA op nu - naast kennis en kunde - ook de stafposities en huisvesting in 's-Hertogenbosch worden gedeeld.

Risico's en onzekerheden

Om te zorgen dat middelen die MIVA worden toevertrouwd om haar doelstelling waar te maken, zo goed mogelijk worden besteed, is een planning en controlecyclus ingericht. Door de nauwe samenwerking met het Liliane Fonds, waarbij de werkzaamheden van MIVA grotendeels zijn geïntegreerd in die van het Liliane Fonds en alle ondersteunende en backoffice-activiteiten worden gedeeld, zijn de risico's van MIVA aanzienlijk verminderd. Zo is het risico van fraude, zowel door partijen overzee als in de bedrijfsvoering in Nederland,

verkleind. Twee keer per jaar gaat een medewerker van MIVA op veldbezoek ter ondersteuning en controle. De samenwerking met het Liliane Fonds heeft tot gevolg dat de controle overzee nog intensiever is geworden door tal van beheersmaatregelen van het Liliane Fonds inzake de bestedingen van strategische partnerorganisaties. Het risico van teruglopende inkomsten is eveneens verkleind door de samenwerking met het Liliane Fonds, onder meer door de verdere professionalisering van de fondsenwerving.

- Om het risico op het wegvallen van inkomsten van (grote) donoren te verminderen, bijvoorbeeld als gevolg van imagoschade, zijn wij zorgvuldig in ons relatiebeheer en onze communicatie met donoren. We evalueren de tevredenheid van donoren, monitoren de bijdragen en het verloop van donateurs, en we voeren een weloverwogen reservebeleid.
- Om onrechtmatige binnenlandse betalingen te voorkomen worden facturen en betalingen door ten minste twee bevoegde personen geautoriseerd.
- We bewaken de goede werking van het ICT-systeem door regelmatige toetsing van het back-up- en recovery-plan en de uitvoering van security scans.
- Adequate uitvoering van de functionerings- en beoordelingscyclus, aandacht en budget voor de ontwikkeling van medewerkers, een effectieve invulling van medezeggenschap, periodiek medewerkers-tevredenheidsonderzoek en goede interne communicatie verminderen het risico op incompetent of ontevreden medewerkers.
- Het risico op niet voldoen aan wet- en regelgeving verkleinen we door op de hoogte te blijven van wijzigingen in de normen van het CBF en de uitvoering van (fiscale) scans. In 2018 hebben we verschillende maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat we voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming, die op 25 mei van toepassing werd.

2018 Financieel

Baten

De totale baten kwamen uit op 2,1 miljoen euro. Hiermee waren de totale baten 0,1 miljoen hoger dan in 2017 (2,0 miljoen euro) en ongeveer gelijk aan de begroting. Van de totale inkomsten in 2018 bestond 1,6 miljoen euro uit baten van particulieren, 470 duizend euro uit baten van andere organisaties zonder winststreven (zoals stichtingen en vermogensfondsen) en 14 duizend euro uit baten van bedrijven.

De totale baten van particulieren - enerzijds afkomstig van donaties en giften en anderzijds uit nalatenschappen - waren in 2018 17,7% hoger dan begroot en 18,9% hoger dan in 2017. De inkomsten uit nalatenschappen (erfstellingen en legaten), die in hun aard lastig voorspelbaar zijn, waren in 2018 met 740 duizend euro 61,7% hoger dan in 2017 (457 duizend euro).

Bestedingen 2018

De totale projectfinancieringen zijn in 2018 1,2 miljoen euro; dat is 231 duizend euro lager dan 2017 als gevolg van lagere toegerekende kosten eigen organisatie. De bestedingen aan voorlichting zijn in 2018 met 334 duizend euro gelijk aan 2017 en bleven binnen de begroting.

De totale bestedingen aan de doelstellingen komen voor 2018 uit op 1,53 miljoen euro. Dit is 228 duizend euro lager dan in 2017 (1,76 miljoen euro) en 195 duizend euro lager dan was begroot.

Bestedingspercentage

Met in totaal 1,53 miljoen euro aan bestedingen en 2,1 miljoen euro aan baten komt het bestedingspercentage over de baten - het percentage van de baten dat is besteed aan doelstellingen voor 2018 uit op 73 procent. Het bestedingspercentage is lager dan vorig jaar en de begroting, met name als gevolg van minder bestedingen door lagere toegerekende kosten eigen organisatie.

Kosten

De totale wervingskosten bedroegen in 2018 316 duizend euro. De wervingskosten waren gelijk aan 2017 (319 duizend euro) en bleven binnen de begroting voor 2018 (362 duizend euro).

De kosten van de eigen organisatie (539 duizend euro) zijn ten opzichte van 2017 met 19,8% gedaald. Dit komt door een daling van de personeelskosten door afname van het aantal FTE's. Daarnaast laten de kantoor- en algemene kosten een forse daling zien, vooral de ICT-kosten. In 2018 is door MIVA gebruik gemaakt van de ICT-faciliteiten van Stichting Liliane Fonds, waardoor de kosten sterk zijn gedaald ten opzichte van 2017 en de begroting. Deze kosten zijn in 2018 nog niet doorbelast door het Liliane Fonds. De kosten eigen organisatie worden conform de richtlijn van Goede Doelen Nederland toegerekend. Per saldo resulteert in 2018 een bedrag van kosten beheer en administratie van 79 duizend euro.

Kostenpercentages

Het percentage wervingskosten - de wervingskosten gedeeld door de som van de baten - komt voor 2018 uit op 15 procent. Dit is lager dan in 2017 (15,9 procent) en lager dan begroot (17 procent). Het kostenpercentage Beheer en Administratie - dit betreft de kosten van de eigen organisatie die niet zijn toe te schrijven aan bestedingen aan de doelstellingen of de werving van fondsen - is gestegen van 3,1 procent in 2017 naar 4,1 procent in 2018. Begroot was 2,5 procent. Het kostenpercentage beheer en administratie is gestegen ten opzichte van vorig jaar, met name door lagere totale lasten.

Toekomstplannen

In 2018 is een beknopt beleidskader 2018-2020 vastgesteld voor MIVA en het Liliane Fonds. De twee organisaties hebben elk een eigen jaarplan 2019 gemaakt. In het Jaarplan 2019 heeft MIVA onder meer benoemd dat er een meer fondsenwervende strategische visie wordt ontwikkeld.

Ook kan MIVA een oplossing bieden voor stichtingen die op zoek zijn naar een nieuwe invulling van hun doelstelling en naar een overdracht van hun administratieve taken. MIVA kan voor dergelijke stichtingen, vaak opgericht voor ondersteuning van het werk van missionarissen, de gelden verantwoord besteden en de administratieve taken overnemen.

Een dergelijk traject is in 2017 met Stichting Balemans doorlopen en afgerond. In 2018 is MIVA hierover in gesprek gekomen met Stichting Vrienden van Pater Peeters en dit traject zal naar verwachting begin 2019 worden afgerond.

's-Hertogenbosch, 25 juni 2019
Steven Berdenis van Berlekom

Begroting

Staat van Baten en Lasten

(inclusief toerekening)

Baten

Baten van particulieren	1.450.000
Baten van bedrijven	15.000
Baten van andere organisaties zonder winststreven	650.000
Som der baten	2.115.000

Lasten

Besteed aan doelstellingen

Bestedingen Projecten	1.333.776
Voorlichting	336.546
	1.670.322

Kosten werkorganisatie

Wervingskosten	572.034
Kosten Beheer en Administratie	67.336
	639.370

Som der lasten

Saldo voor financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten	0
Saldo baten en lasten	-194.692

Begroting 2019

	1.450.000
	15.000
	650.000
	2.115.000

	1.333.776
	336.546
	1.670.322

	572.034
	67.336
	639.370

Som der lasten

	-194.692
	0
	-194.692

13. Bestuur van MIVA

Het bestuur bestond in 2018 uit de volgende personen:

de heer P.J.M. (Piet) Kuijper (voorzitter)

Lid van bestuur sinds 2015, voorzitter per 1 juli 2015.

De heer Kuijper behartigt de relatie tussen het beleid van de Stichting MIVA en het kerkelijk beleid van de Bisschoppen in Nederland.

Huidige activiteiten:

- Voorzitter bestuur netwerk DAK
- Vicevoorzitter Justice and Peace Nederland
- Bestuurslid De KIM
- Projectcoördinator Socires
- Voorzitter Parochiële Caritas Stad Utrecht

de heer drs. C.A.G. (Cor) Oostveen (tot 1 juli 2018)

Vrijwilliger Stichting Liliane Fonds.

Huidige activiteiten:

- Voorzitter Bestuur Stichting Riet Fonds
- Voorzitter Bestuur Stichting Voedselbank Rivierenland
- Voorzitter Bestuur Stichting Dorpsraad Kapel-Avezaath

de heer J.H. (Jack) van Ham

Oud-directeur ICCO en Nederlandse Rode Kruis.

Huidige activiteiten:

- voorzitter Raad van Toezicht S&L Zorg
- lid adviescommissie COS (Commissie Ontwikkelingssamenwerking van Adviesgroep Internationale Vraagstukken, AIV)
- oprichter/eigenaar COADIN (coaching, advies en interim)
- bestuurslid stichting Multatuli Lezing Breda
-

mevrouw mr. Y.E. (Yvonne) Cox-Vleeshouwers

Notaris bij Hoffspoor notarissen in Rosmalen, gemeente 's-Hertogenbosch.

Nevenfuncties:

- bestuurslid Stichting Marten & Dimitri
- parttime docent recht aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen

de heer drs. P.H. (Paul) Stamsnijder

Founding partner Reputatiegroep.

Nevenfuncties:

- voorzitter Reünistenvereniging Utrechtsch Studenten Corps
- voorzitter Raad van Toezicht Salto diagnostisch centrum
- programmadirecteur Master of Reputation Management bij European Institute for Brand Management (EURIB)
- lid Raad van Toezicht Kwadrant Groep

de heer H.A.C. (Albert) Rommers RA

Zelfstandig registeraccountant/ bedrijfsadviseur bij Accountenz.

Nevenfuncties:

- penningmeester Stichting Natural Livestock Farming en Stichting Platform Natuurlijke Veehouderij

mevrouw drs. J.A. (Jannie) Riteco

Voorzitter Raad van Bestuur De Waerden.

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Stichting RESPONZ
- Lid Raad van Toezicht Stichting Wemos
- Lid Raad van Toezicht Stichting SWZ

Raad van Toezicht MIVA

Het in december 2018 bovengenoemde bestuur is per 19 december 2018 benoemd tot Raad van Toezicht van MIVA. Daarbij heeft de heer Piet Kuijper het voorzitterschap overgedragen aan de heer Jack van Ham en is toegetreden als lid van de Raad van Toezicht.

Naast het zittende bestuur is tevens op 19 december 2018 als lid van de Raad van Toezicht benoemd:

mevrouw R. (Reni) de Boer

Freelance spreker en schrijver, voorvechter gelijke rechten voor mensen met een beperking.

Nevenfuncties:

- voorzitter Stichting Lekker Stuk

MIVA en Stichting Liliane Fonds vormen een personele unie en de Raden van Toezicht van beide organisaties bestaan uit dezelfde voorzitter en leden. De Raad van Toezicht van MIVA hanteert een rooster van aftreden dat gelijk is aan het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht van Stichting Liliane Fonds.

Om de taak van de Raad van Toezicht goed uit te kunnen voeren, is een aantal taken belegd in commissies, te weten: de selectie- en remuneratiecommissie en de financiële auditcommissie. De commissies bereiden de behandeling van specifieke onderwerpen en thema's voor ten behoeve van de vergadering van de voltallige Raad van Toezicht.

Financiële Auditcommissie:

Per 19 december 2018 bestond de financiële auditcommissie uit de heer H.A.C. Rommers RA, voorzitter en de heer J.H. van Ham. De commissie houdt toezicht op de kwaliteit van de financiële verslaggeving en het risicomanagement van de organisatie.

14. Verslag van het bestuur met betrekking tot zijn beleidsbepalende en toezichthoudende taak

Belangrijke aspecten waarop toezicht wordt gehouden zijn onder meer:

- Bedrijfsvoering en opvolging besluiten
- Financieel Beheer
- Beheer nalatenschappen
- Juridische zaken
- Marketing en Publiciteit
- Management en Personeelsbeleid
- Samenwerking Bedrijfsleven
- Ontwikkelingssamenwerking, Projectenbeleid en -beheer
- Samenwerking met de Rooms-Katholieke Kerk

Overleg met de directie

In 2018 waren er vijf reguliere vergaderingen. Terugkerende agendapunten waren de periodieke managementinformatie, de integratie van MIVA met het Liliane Fonds, en de netwerkvorming van Zuidelijke partners.

Overleg met het medezeggenschapsorgaan

MIVA en het Liliane Fonds hebben een Ondernemingsraad (OR). De OR vergadert maandelijks tweemaal, waarvan één keer met de directeur. Ook overlegt de OR jaarlijks ten minste eenmaal met (een vertegenwoordiging van) de Raad van Toezicht. De OR wordt tijdig en goed bij relevante besluitvorming betrokken, zo komt uit het gesprek van de Raad van Toezicht met de OR naar voren. De OR heeft ook een belangrijke rol gespeeld bij de selectie van de nieuwe directie.

15. Bezoldiging

In overeenstemming met het beleid heeft er in 2018 geen bezoldiging plaatsgevonden van het Bestuur / de leden van de Raad van Toezicht. Toezichthouders kunnen een beroep doen op een vergoeding van jaarlijks € 1.500 voor de voorzitter en € 750 voor de overige leden. Het merendeel maakt daar in de praktijk geen gebruik van.

De Raad van Toezicht bepaalt het salaris van de directeur-bestuurder en hanteert hiervoor een berekeningsmethodiek conform de 'Regeling beloning directeurs van goededoelenorganisaties'. De directeur-bestuurder was ook in 2018 100% in loondienst van Stichting Liliane Fonds. Het salaris van de directeur-bestuurder wordt conform de tijdsbesteding voor 6% doorbelast aan MIVA.

16. Verklaring Bestuur / Raad van Toezicht

Het Bestuur / de Raad van Toezicht verklaart zich akkoord met het jaarverslag 2018 en de jaarrekening 2018, met inachtneming van de verklaring van Dubois & Co over de jaarrekening en het jaarverslag.

's-Hertogenbosch, 25 juni 2019

Samengevatte jaarrekening 2018

De samengevatte jaarrekening is een samenvatting van de volledige jaarrekening van MIVA over het boekjaar 2018. Er zijn in Nederland geen algemeen vastgestelde criteria voor het opstellen van samengevatte financiële overzichten. Daarom heeft MIVA deze criteria zelf ontwikkeld. Het doel van deze samenvatting is inzicht te geven aan bestaande en potentiële donateurs van MIVA, en aan andere lezers van het jaarverslag. De gehanteerde criteria en het aggregatieniveau van deze samengevatte jaarrekening zijn hier op toegespitst.

De samengevatte jaarrekening is als volgt tot stand gekomen:

- De balans per 31 december 2018 en staat van baten en lasten over 2018 zijn in de samengevatte jaarrekening integraal overgenomen uit de volledige jaarrekening.
- De volledige jaarrekening is gebaseerd op de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Instellingen (RJ650). In de samengevatte jaarrekening zijn de grondslagen niet weergegeven. Hiervoor wordt verwezen naar de grondslagen zoals beschreven in de gecontroleerde jaarrekening.
- De toelichtingen zijn vereenvoudigd weergegeven, rekening houdend met het beoogde doel van deze samengevatte jaarrekening.

Balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Bedrijfsmiddelen	15.902	34.392
Vorderingen	1.069.062	552.902
Liquide middelen	791.363	1.318.068
	1.860.425	1.870.970
TOTAAL ACTIVA	1.876.327	1.905.362
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves		
- Continuïteitsreserve	360.000	320.000
- Bestemmingsreserves	490.000	496.212
- Overige reserves	333.078	0
	1.183.078	816.212
Fondsen		
- Bestemmingsfondsen	588.418	777.059
	1.771.496	1.593.271
<i>Langlopende schulden</i>	0	39.570
<i>Kortlopende schulden</i>	104.831	272.521
TOTAAL PASSIVA	1.876.327	1.905.362

Staat van baten en lasten over 2018

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
BATEN			
Baten van particulieren	1.620.020	1.376.000	1.361.568
Baten van bedrijven	14.256	15.000	11.457
Baten van andere organisaties zonder winststreven	469.944	735.000	634.370
Som van de baten	2.104.220	2.126.000	2.007.395
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Bestedingen aan projecten	1.197.651	1.356.235	1.428.990
Voorlichting	334.037	371.074	331.020
	1.531.688	1.727.309	1.760.010
Wervingskosten	315.834	361.546	318.958
Kosten beheer en administratie	78.584	54.395	66.977
Som van de lasten	1.926.106	2.143.250	2.145.945
Saldo voor financiële baten en lasten	178.114	-17.250	-138.550
Saldo financiële baten en lasten	112	0	1.392
Saldo baten en lasten	178.226	-17.250	-137.158
<i>Bestedingsratio (bestedingen/som der baten)</i>	72,8%	81,2%	87,7%
<i>Wervingskosten/som der baten</i>	15,0%	17,0%	15,9%
<i>Kosten beheer en administratie/som der lasten</i>	4,1%	2,5%	3,1%

Voorstel saldobestemming 2018

Voorgesteld wordt het saldo van baten en lasten 2018 als volgt te bestemmen:

Saldobestemming (detail)	2018	2017
Toevoeging (+)/onttrekking (-) aan:		
- Continuïteitsreserve	40.000	-20.000
- Bestemmingsreserve Programma-uitvoering	-6.212	-73.788
- Overige reserves	333.078	-43.370
- Bestemmingsfondsen	-188.641	0
	178.226	-137.158

Het voorstel resultaatbestemming is als zodanig in de balans per 31 december 2018 verwerkt.

Totaal baten

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Baten van particulieren	1.620.020	1.376.000	1.361.568
Baten van bedrijven	14.256	15.000	11.457
Baten van andere organisaties zonder winststreven	469.944	735.000	634.370
Totaal baten	2.104.220	2.126.000	2.007.395

De totale baten 2018 bedroegen € 2,1 miljoen en kwamen daarmee 4,8% hoger uit dan vorig jaar, en 1% lager dan begroot. De baten van andere organisaties zonder winststreven zijn ten opzichte van begroot en vorig jaar met ongeveer € 164.000 gedaald. Dit is het gevolg van onderbezetting binnen het team Relatiebeheer.

Baten van particulieren

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Baten uit donaties en giften	880.632	1.026.000	904.216
Baten uit nalatenschappen	739.388	350.000	457.352
Totaal baten van particulieren	1.620.020	1.376.000	1.361.568

De baten van particulieren stegen in 2018 met 19% (€ 258.000) ten opzichte van het jaar ervoor. De baten ontvangen uit nalatenschappen (erfstellingen en legaten) stegen € 282.000 (61,7%) ten opzichte van vorig jaar, en waren 111% hoger dan begroot. Het aantal nieuwe nalatenschappen steeg in 2018 met 23% naar 32, tegen 26 in 2017.

Besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Bestedingen aan projecten			
<i>Afdrachten aan verbonden organisaties</i>	1.132.698	1.169.000	1.074.495
<i>Uitbesteed werk</i>	0	0	140.080
<i>Retour gekomen bestedingen</i>	-1.218	0	0
Totaal bestedingen aan projecten	1.131.480	1.169.000	1.214.575
Toegerekende kosten eigen organisatie	66.171	187.235	214.415
	1.197.651	1.356.235	1.428.990
Voorlichting			
<i>Corporate voorlichting</i>	86.833	120.000	82.537
<i>Reportagereizen</i>	9.872	15.000	19.895
<i>Doorberekende kosten werving</i>	31.692	57.500	36.497
Totaal directe kosten voorlichting	128.397	192.500	138.929
Toegerekende kosten eigen organisatie	205.639	178.573	192.091
	334.037	371.073	331.020
Totaal uitbesteed werk	1.259.877	1.361.500	1.353.504
Toegerekende kosten eigen organisatie	271.810	365.809	406.506
Totaal bestedingen	1.531.687	1.727.309	1.760.010

In 2018 lagen de bestedingen aan projecten € 231.000 lager dan in 2017 als gevolg van lagere toegerekende kosten eigen organisatie. Doordat bij MIVA in 2018 een medewerker Projecten is aangesteld, zijn hiervoor geen kosten meer doorbelast door het Liliane Fonds. In de begroting is nog rekening gehouden met de manier van werken in 2017.

In 2018 is het volledige bedrag aan projectfinancieringen besteed via het netwerk van Strategische Partnerorganisaties (SPO's) van het Liliane Fonds. Ook hierdoor zijn de toegerekende kosten gedaald.

De bestedingen aan Voorlichting zijn gelijk aan 2017 en bleven binnen de begroting.

Kosten eigen organisatie en toelichting lastenverdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Besteed aan doelstellingen		Wervings kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2018	Totaal begroot 2018	Totaal werkelijk 2017
	Projecten	Voorlichting					
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Afdrachten aan verbonden organisaties	1.132.698				1.132.698	1.169.000	1.074.495
Retour gekomen bestedingen	-1.218				-1.218	0	140.080
Publiciteit en communicatie		128.397	126.758		255.155	370.000	258.433
Personeelskosten	55.035	192.277	169.034	49.232	465.578	508.500	529.631
Kantoor- en algemene kosten	8.054	9.664	14.496	23.188	55.403	77.250	124.769
Afschrijving en rente	3.082	3.698	5.546	6.163	18.490	18.500	18.538
Totaal	1.197.651	334.037	315.834	78.584	1.926.105	2.143.250	2.145.946

De methode van toerekening wordt toegelicht op pagina 49 van de volledige jaarrekening.

Procentuele verdeling kosten eigen organisatie naar bestemming

	Besteed aan doelstellingen		Wervings-kosten	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2018
	Projecten	Voorlichting			
	%	%	%	%	%
Personeelskosten	11,8%	41,3%	36,3%	10,6%	100,0%
Huisvestingskosten	16,7%	20,0%	30,0%	33,3%	100,0%
Kantoor- en algemene kosten	16,7%	20,0%	30,0%	33,3%	100,0%
m.u.v. beheerkosten bank				100,0%	100,0%
Afschrijving en rente	16,7%	20,0%	30,0%	33,3%	100,0%
Gemiddelde	12,3%	38,1%	35,0%	14,6%	100,0%

Reserves en fondsen

MIVA is zich ervan bewust dat haar donateurs verwachten dat gedoneerde middelen vlot en tegelijk gedegen en deugdelijk worden besteed. MIVA onderschrijft deze uitgangspunten. MIVA voldoet op alle aspecten aan de Goede Doelen Nederland-richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen die een aanvulling is op de CBF-erkenningsregeling en de RJ650.

MIVA stelt vooraf de bestemming en de duur van reserves vast. Het handhaven van een toereikende continuïteitsreserve heeft daarbij speciale aandacht en prioriteit.

	Stand begin 2018	Bestemming resultaat 2018	Stand ultimo 2018
Continuïteitsreserve	320.000	40.000	360.000
Bestemmingsreserve Programma-uitvoering	496.212	-6.212	490.000
Overige reserves	0	333.078	333.078
Totaal reserves	816.212	366.867	1.183.078
Bestemmingsfondsen	777.059	-188.641	588.418
Totaal reserves en fondsen	1.593.271	178.226	1.771.496

Algemeen

De continuïteitsreserve en de bestemmingsreserve Programma-uitvoering zijn bedoeld om bij derving van inkomsten, de organisatie en het bestedingsniveau binnen een acceptabele periode aan te passen aan deze lagere inkomsten.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is bepaald dat we een daling van 20% van de baten eigen fondsenwerving willen kunnen opvangen voor een periode van 2 jaar. De hoogte van het percentage wordt bepaald op basis van een risicoanalyse. Deze wordt jaarlijks herijkt.

Het totaal van beide reserves wordt voor 2018 gesteld op afgerond € 850.000, zijnde tweemaal 20% van de voor 2019 begrote inkomsten uit eigen fondsenwerving ad € 2.115.000. Hoe de verdeling tussen de beide reserves tot stand komt, wordt hieronder toegelicht.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld om bij derving van inkomsten (de kosten) van de organisatie binnen een acceptabele periode aan te passen aan deze lagere inkomsten, zodat we het realiseren van onze doelstellingen kunnen continueren. De hoogte van de continuïteitsreserve wordt, in lijn met de berekening in de vorige alinea, voor 2018 gesteld op tweemaal 20% van de kosten eigen werkorganisatie. Voor 2018 wordt deze reserve gesteld op € 360.000, zijnde tweemaal 20% van de voor 2019 begrote kosten eigen werkorganisatie ad € 889.692. Goede Doelen Nederland hanteert een norm van 150% van de kosten van de eigen werkorganisatie.

Bestemmingsreserves

MIVA heeft de wenselijkheid vastgesteld van de volgende bestemmingsreserve:

Bestemmingsreserve Programma-uitvoering

Deze reserve is bedoeld om bij derving van de inkomsten het bestedingsniveau in twee jaar geleidelijk te kunnen afbouwen naar het nieuwe (lagere) niveau. We hebben als norm gesteld dat deze bestemmingsreserve niet meer dan 50% van de begrote projectbestedingen mag bedragen.

Voor 2018 wordt de reserve bepaald op € 490.000, zijnde de resultante van de benodigde totale reserve bij daling van 20% van de inkomsten eigen fondswerving (€ 850.000) en het bedrag dat in dit scenario nodig is voor continuïteitsreserve (€ 360.000). De reserve bedraagt daarmee 37% van het begrote bedrag voor bestedingen aan projecten voor 2019 en blijft daarmee binnen de gestelde eigen norm.

Overige reserves

De overige reserve zal worden besteed in lijn met de doelstelling.

Bestemmingsfondsen

Het bestemmingsfonds Pater Balemans is gevormd uit het overgedragen vermogen van Stichting Balemans en bestemd voor specifieke nog uit te voeren projecten in Burkina Faso. Jaarlijks worden de giften van donateurs van de voormalige stichting Balemans, in 2018 € 111.359, toegevoegd aan dit fonds. In 2018 is voor een bedrag van € 300.000 besteed aan projecten in Burkina Faso.

Bezoldiging directie

Vanaf 1 januari 2016 is de directeur-bestuurder van Stichting Liliane Fonds ook directeur-bestuurder van Stichting MIVA. Hij blijft voor 100% in loondienst van Stichting Liliane Fonds. Zijn salaris wordt conform zijn tijdsbesteding voor 6% doorbelast aan Stichting MIVA.

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie heeft begin 2019 plaatsgevonden.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt het Liliane Fonds de 'Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties' van Goede Doelen Nederland. De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Liliane Fonds vindt plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 460 punten met een maximaal (norm)jaarinkomen van € 135.314 (1 fte/12 mnd). Zoals uit onderstaand overzicht blijkt, blijft het jaarinkomen van de directeur-bestuurder ruim binnen de geldende maxima. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/ bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 189.000 per jaar (1 fte/12 mnd). De belaste vergoedingen/ bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn staan bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Naam	S.H. Berdenis van Berlekom	C.J. van den Broek
Functie	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
Dienstverband	Onbepaalde tijd	Onbepaalde tijd
Uren contractueel	40 uur	40 uur
Parttime percentage	100%	100%
Periode	juni - dec 2018	jan - mei 2018
Bezoldiging	2018	2018
Bruto salaris	62.135	43.765
Bruto vakantiegeld (8%)	4.970	3.501
Eindejaarsuitkeringen e.d.	geen	geen
Variabel salaris	geen	geen
Totaal bruto belastbaar jaarinkomen	67.105	47.266

Het bruto belastbaar jaarinkomen blijft ruim binnen de norm van resp. € 78.605 (juni-dec 2018) en € 54.739 (jan-mei 2018)

Belastbare vergoedingen/bijtellingen	geen	geen
Werkgeversdeel pensioenlasten (60%)	7.846	5.602
Pensioencompensatie	geen	6.250
Overige beloningen op termijn	geen	geen
Uitkeringen beëindiging dienstverband	geen	geen
Totaal Bezoldiging	74.951	59.118

Het totale bezoldiging blijft ruim binnen de norm van resp. € 110.250 (juni-dec 2018) en € 78.750 (jan-mei 2018)

MIVA en het Liliane Fonds verstrekken de directie géén overwerkvergoeding, representatievergoeding, lease- of bedrijfsauto, lening, voorschotten of garanties. Ieder werknemer inclusief de directeur betaalt 40% van de pensioenpremie zelf.

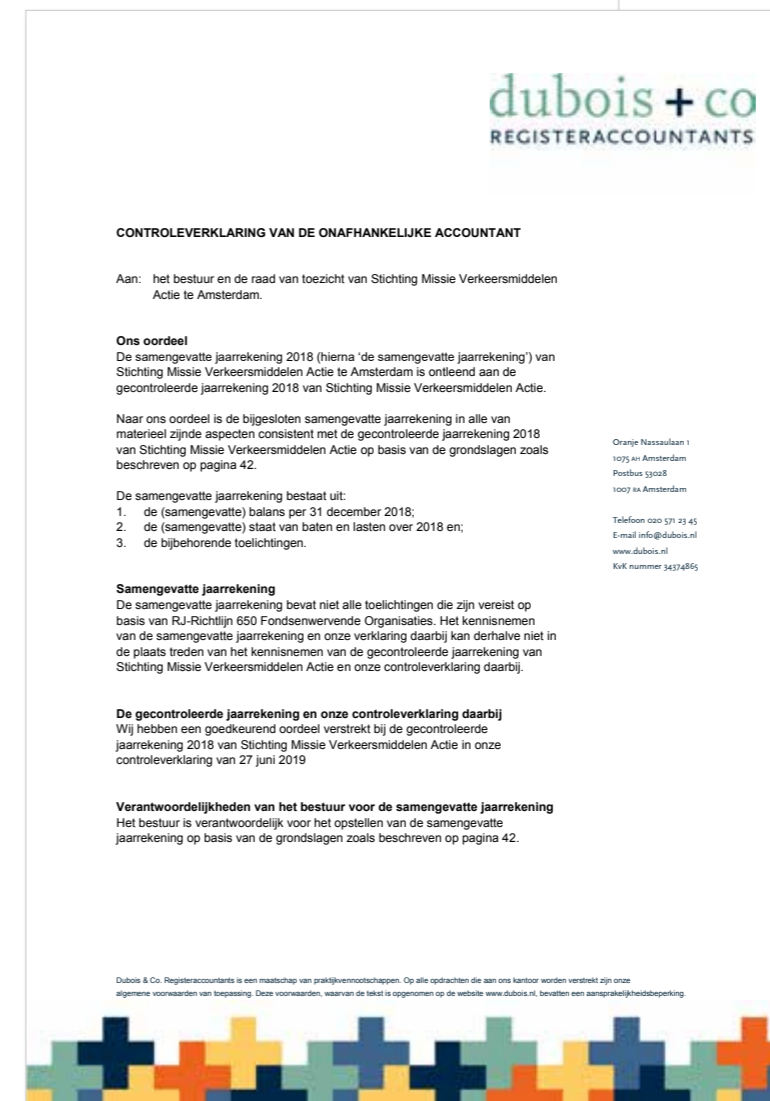
Het salaris van de directeur, zijnde 6% (€ 8.044) is in 2018 door het Liliane Fonds doorbelast aan stichting MIVA.

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

behorende bij de samengevatte jaarrekening

Havensingel 26
5211 TX 's-Hertogenbosch
T: (076) 521 71 50

info@miva.nl
www.miva.nl
MIVA IBAN: NL42 INGB 0000 002950

miva®
Ondersteunt met
vervoer en communicatie

